A. 1819. WOENSDAG den 30 Mei. N. 65.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE en STADS-COURANT.

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

NATIONALE MILITIE.

KENNISGEVING.

Gehoord de missive van den heer Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie, van den $^{16}/_{25}$ dezer maand, No. 5, N. 2e Afd. S., een gelede van eenen nommatieven staat der ingezetenen, behoorende tot de gemeente Utrecht, die door den Militieraad, zitting houdende te Utrecht, voor één jaar of voor altijd van de dienst der Militie zijn vrijgesteld.

Brengen bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat een afschrift van deze lijst is aangeplakt aan het Stadhuis, en dat van dezelve gedurende *drie maanden*, na dato dezer, bezwaren tot kunnen genomen worden aan het Militair Bureau ten Stadhuize, (uitgezonderd de invallende Zon- en Kerkelijke feestdagen), van des morgens 10 tot één uur, terwijl men terens wordt herinnerd, dat evengemeld tijdperk ook is opengesteld, om, indien mogt bevonden worden, dat iemand door valsche attesten of verklaringen, of door het ten onrechte opgeven van gebraken is vrijgesteld, zich, of aan het Plaatselijk Bestuur, of wel direct aan heeren Gedeputeerde Staten te vervoegen, ten einde de zaak worde onderzocht, en overeenkomstig het bepaalde bij art. 152 der wet op de Nationale Militie van den 8. Januarij 1817, (Staatsblad No. 1), worde gehandeld.

Gedaan te Utrecht, den 29. Mei 1849.

Burgemeester en Wethouderen voornoemd,

J. HINLOPEN, Weth.

Ter ordonnantie van dezelve,

W. C. v. DIJK, L. S.

POLEN.

WARSCHAU 15 Mei.

Gisteren had alhier een verschrikkelijk duel plaats. Een vreemd jong mensch — volgens sommigen de zoon van een Duitsch vorst — geraakte in twist met Russische officieren, welke eindigde met eene uitdaging aan zijne gezamentlijke beleedigers. In een bosch, achter Praga, werd de strijd gevoerd. Drie Russische officieren vielen door de kogels van den vreemdeling. Toen de vierde officier zich slagvaardig stelde, werden de strijders, benevens de secondanten aan den generaal, door eene aangekomene militaire wacht, gearresteerd. Men is over dit voorval nog meer gespannen, daar het op straffe verboden is, er over te spreken.

ITALIE.

GENUA 20 Mei.

De generaal *Ramorino*, die veroordeeld was, om gefusilleerd te worden, is heden morgen half zeven uur, op de wapenplaats, in tegenwoordigheid van verschillende korpsen, doodgeschoten.

(*Gazette Piemontaise.*)

Een ander dagblad voegt er bij:

Het vonnis van den generaal *Ramorino* is heden aan hem voltrokken. Uit het zijtuig komende, stapte hij met een vasten tred naar de strafplaats. Hij sprak den officier aan, die het detachement aanvoerde, en verzocht hem te mogen kommanderen. Na voor den priester zich gebogen te hebben, die hem zijnen zegen gaf, gaf hij een teeken aan de soldaten, wierp zijn hoed tegen den grond, opende zijne borst en zeide: „*Soldaten, weest uw koning getrouw ... vuur!*" Hij ontving 6 kogels in de borst en stortte dood neder.

Het *Journal des Débats* zegt nopens dien generaal: „Het beroep van den generaal *Ramorino* verworpen zijnde, is het vonnis den 22. Mei voltrokken. Uit het proces blijkt, dat hij, uit haat en afgunst tegen den generaal *Chrzanowski*, die het Piemontesche leger aanvoerde, den weg van Pavia open had gelaten, om de Oostenrijkers een vrijen doorgang te bezorgen, en met zijne divisie naar den regter oever van de Po was getrokken, zonder den marsch van den vijand te verhinderen. Ten gevolge van dit gedrag, door den krijgsraad *landverraad* genoemd, werd de generaal *Chrzanowski* 12 uren te laat met den aantogt der Oostenrijkers bekend, hetwelk geheel zijn plan verijdelde en den veldslag deed verliezen. Indien de generaal *Ramorino* den minsten tegenstand geboden had, zou hij door de kanonade gewaarschuwd zijn geworden.

De generaal *Ramorino* heeft de doodstraf met moed en koelbloedigheid van een oud soldaat ondergaan. Hij is staande gebleven, en heeft zelf het vuur gekommandeerd. Vóór het laatste kommandement heeft hij met eene vaste stem gezegd: „*Ik protesteer tegen mijne veroordeeling, en ik verklaar voor God, dat ik onschuldig sterf.*")

SPANJE.

MADRID 22 Mei.

De koningin is heden van eenen zoon bevallen, die echter eenige uren daarna gestorven is.

— De opstandelingen onder *Tristany* zijn in Katalonië door onze troepen verslagen. De burgeroorlog aldaar kan als geeindigd worden beschouwd.

— Ter eere van den beroemden schilder *Murillo* zal te Sevilje, alwaar hij geboren is, een monument worden opgerigt. De koningin *Isabella* heeft voor 10,000 realen (2500 frs.) daartoe ingeschreven.

3 pCt. 25 $^{3}/_{16}$ 26 $^{1}/_{16}$; 5 pCt. 16 $^{1}/_{4}$; pass. 3 $^{3}/_{8}$.

DUITSCHLAND.

WEENEN 23 Mei.

De keizerlijke linkervleugel heeft eergisteren, onder de bescherming van het geschut van Leopoldstadt, eene brug over de Waag geslagen, en het aan den linkeroever gelegen marktvlek Freistadl bezet. De Hongaren vielen den regtervleugel in de streken van Kapuvar aan, doch werden met groot verlies in de Raaber schansen terug geworpen.

WEENEN 24 Mei.

De Oostenrijkers stellen zich met de Russen in gemeenschap, en hun oogmerk schijnt te zijn, de Hongaren van vier kanten te gelijk aan te tasten en derzelver magt te verdeelen. Van Pettau over Oedenburg tot Presburg is een Oostenrijksch leger van 90,000 man bijeen, terwijl de Russen met 106,000 man en 600 kanonnen bij Hradisch en in Moravië staan. Dagelijks worden er nog versterkingen bij gevoegd. De algemeene aanval zal plaats hebben, als de beide legers zich geheel met elkander zullen vereenigd hebben, hetwelk tegen het laatst van Mei zal wezen. Intusschen hebben er reeds dagelijks bloedige schermutselingen plaats. De generaal *Oettinger* is met een detachement naar Ofen gezonden, om versterking aan den generaal *Hentzi* te brengen.

— Uit Triest schrijft men, dat ten gevolge der door den luitenant-veldmaarschalk baron *Haynau* aan de Fransche en Engelsche gezanten in Venetië gezonden nota, alle vreemde oorlogsschepen dit haven hebben moeten verlaten, dewijl aan geene vaartuigen, zonder onderscheid van vlag, het inloopen in de haven wordt toegestaan.

— 5 pCt. 93 $^{3}/_{4}$ $^{7}/_{8}$; 4 pCt. 71 $^{1}/_{2}$ $^{3}/_{4}$; 2 $^{1}/_{2}$ pCt. 47 $^{1}/_{4}$ $^{3}/_{8}$.

PESTH 20 Mei.

Gisteren en heden zijn vele gewonde Honvéds alhier binnen gebragt. In de streken van Raab is het tot een hevig gevecht gekomen, waarbij aan elke zijde vele honderden dooden en gekwetsten gebleven zijn. De Hongaren beweren de Oostenrijkers geslagen te hebben. De Hongaarsche vrijkorpsen omzweven en verontrusten de Oostenrijksche en Russische troepen. Men verhaalt, dat bij Bartfeld, aan de Galizische grenzen, vele Russen vergiftigd zijn geworden door wijn, welke de Hongaren bij eene gevlugte vlugt, achtergelaten hebben.

Dembinski kommandeert bij de Hongaren als opperbevelhebber, terwijl *Georgey* als divisie-generaal hem op zijde staat. Uit eene beschrijvingslijst der Magtjaren blijkt, dat de Hongaren eene magt van meer dan 150,000 man bijeen hebben, waaronder eene zesde gedeelte Polen.

BERLIJN 23 Mei.

Gisteren is de Nederlandsche vice-admiraal *Arriens*, die uit Petersburg alhier is terug gekomen, in Charlottenburg aan de Koninklijke tafel genoodigd.

— De Deensche gevolmagtigde *Reedtz*, die aangisteren alhier aankwam, is met ons ministerie druk werkzaam over de vredesvoorwaarden.

— Het getal der gisteren alhier gearresteerde personen bedraagt 13, waaronder Dr. med. *Weisse*, de luitenant *v. Rozentreter*, de referendaris *Meyer*, de Oberlandesgerichtsrath *Pfeiffer*, de Kammergerichtsassessoren *Herzfeld* en *Gubitz*, Dr. med. *Weisse*, de bouwmeester *Petersen*, de leeraars *Koch* en *Steide*, enz. De gevangenen zijn gisteren avond, op requisitie van den generaal *v. Wrangel*, in militair-arrest afgeleverd. Behalve deze 13, zijn nog een 50tal werklieden in hechtenis genomen. Alles op order van den minister van justitie *Simons*, met aanschrijving om de gearresteerden aan den generaal *v. Wrangel* af te leveren.

Onder de papieren, welke bij Dr. *Gerke* in beslag zijn genomen, heeft men een plan van de democratische partij gevonden, met de lijst van 120 personen, aan welke het plan gezonden was. Heden hebben er meerdere arrestaties plaats gehad. Den staatsraad *Runge* heeft men niet te huis gevonden.

— Uit het leger voor Friderisia heeft men de tijding ontvangen, dat op den 23. Mei de chef van den generalen staf der Sleswijk-Holsteinsche legers, de generaal *v. Delius*, bij het rekognoseeren, door een Deensch kogel dodelijk getroffen

KONIGSBERG 22 Mei.

Een brief uit Pelplin van 21 Mei behelst het volgende:

„Het oorlogsheir van het 1e legerkorps, door Kaiserlingk, Warschau, het grootste korps en de garde uit Petersburg volgens het 1e korps op den weg. Den 15. Mei zijn 24 treinen gesteld door Kowno getrokken. 76 postpaarden staan op elk station gereed voor den Keizer en zijn gevolg. De Don rust volledig 20,000 Kozakken uit.

(Conv. Ztg.)

MEINTZ 26 Mei.

De gevolmagtigde van de Fransche republiek bij de Rijnscheepvaart-commissie en consul alhier, de heer *Eng*[illegible] heeft gisteren geprotesteerd tegen het doorzeilen [illegible] voorbijvarende stoom- en [illegible], door het [illegible] van onze vesting bevolen.

[illegible] 26 Mei.

[illegible]st. [illegible] heden geeft de pre[illegible] het volgende aatwoord [illegible] hebben ontvangen op [illegible]eren gedane vo[illegible] ter verwijdering der troepen, die den eed niet op de constitutie hebben afgelegd:

„De handhaving [illegible] zamentlijke Duitsc[illegible] de pligt der provisionele centrale regering, wanneer de staat, volgens het gevoelen van het rijks ministerie, de uitvoering van het gisteren genomen besluit in wederspraak, wegens welke er een gevolg aan kan gegeven worden, [illegible] zitting, was zeer onstuimig wegens eene uitdrukking van het lid *Wolf*, die den aartshertog Rijksbestuurder een volksverrader noemde en hem voor vogelvrij wilde verklaard hebben. Men was hierover verontwaardigd, en de spreker was een oogenblik in gevaar van de tribune gehaald te worden. Men riep van alle kanten: *tot de orde!* De president handhaafde met de meeste moeite de orde. De spreker herhaalde zijn gezegde, en maakte het nog erger, door te zeggen, dat zijn doel was, de orde te overtreden. De president zeide: „dat zulks het eerste voorval in de geschiedenis des Parlements was, want niemand had nog ooit verklaard, dat hij met opzet de orde der kamer wilde overtreden." Vele leden verlieten de vergadering.

Om 3 ure werd de vergadering verdaagd tot aanstaanden Dingsdag.

ENGELAND.

LONDEN 26 Mei.

In het Hoogerhuis is het ontwerp van wet op de scheepvaartwetten aangenomen.

— Op den spoorweg van Brighton zijn twee treinen tegen elkander gestoomd, waardoor verscheidene wagons zijn verbrijzeld. Er zijn geene menschen bij omgekomen.

— De met roem bekende romanschrijfster *Marie Edgeworth* is den 21. Mei in het graafschap Longford, in den ouderdom van 83 jaren, overleden.

— Op Malta werd den 16 Mei, door 2 Napelsche stoomboten, een aantal Napolitanen, Polen, Zwitsers, Grieken, enz. aangebragt, die aan den opstand te Palermo deel hadden genomen. De landing is hun niet vergund dan onder de verantwoordelijkheid der consuls hunner verschillende regeringen.

Cons. 5 pCt. 91¼ à ½; ger. 3 pCt. 90; Hol. 45⅜; 4 pCt. 75; Sp. 5 pCt. 15⅞ à 16⅛; Mex. 30½ à ⅝.

FRANKRIJK.

PARIJS 26 Mei.

Heden heeft de nat. vergadering hare laatste zitting gehouden. De heer *Degousée* stelt daarin voor een dankadres te stemmen aan het leger en de nat. garde, en daartoe morgen nog eene zitting te houden. De heer *Baze* wil dit nog heden gedaan hebben.

De heer *Flocon* wenscht eerst eene algemeene amnestie te zien afgekondigd; daar de amnestie op de orde van den dag staat, heeft zijn voorstel den voorrang. Na eene eerste stemming, die twijfelachtig schijnt, wordt het met 288 tegen 281 stemmen verworpen.

Hierop worden de beraadslagingen voortgezet over het voorstel van den heer *Baze*, waarvoor de heer *Thomas* eene proclamatie in de plaats wil stellen. Hieruver ontstaat een hevige woordenwisseling, waarin laatstgenoemde zich weder door zijn drift zoover laat vervoeren, dat hij tot scheldwoorden tegen een [illegible] tot bedreigingen tegen den heer *Baze* overgaat. [illegible] zijn ongelijk. [illegible] heeft nogmaals eene zitting op [illegible] het voorstel van den heer *Baze* wordt [illegible] aangenomen, en de vo[illegible] dat vervolgens de stuitingsredenen [illegible] zoo zeer [illegible] worden [illegible] Hij gaat kort na [illegible] geschiedenis der [illegible] behandeling, en zegt verder, dat [illegible] aan grondstellingen bezit, die elkander niet mogen verdragen, en waarom dus de een of de ander moet bezwijken. Zijne redevoering in uitdrukkingen stijf geschreven, wordt telkens toegejuicht. De vergadering gaat kwartier voor zeven ure uiteen onder het geroep van *leve de Republiek!*

— ~~Er was heden weder eenige rijzing in de fondsen.~~ 3 pCt. gisteren 53,50, heden 54; 54,50 à 53,25; 5 pCt. gisteren 83,75, heden 84,75; 83 à 83,75.

[illegible] vereeniging [illegible] heden morgen [illegible] bijeen, de meest volkomen rust. Men zou niet zeggen, als men haar doorwandelde, dat het heden de geduchte dag is, door de Bergpartij aangewezen, als gekozen voor [illegible] d'état. [illegible]heid heeft zich vergenoegd [illegible] te consigneren [illegible] zoo [illegible]

— De wetgevende vergadering heeft heden eene eerste zitting gehouden, die niet publiek was. Evenwel waren de galerijen opgevuld met nieuwsgierigen en vertegenwoordigers, die voor de eerste maal het paleis kwamen begroeten.

Het voorloopige bureau der vergadering is te zamengesteld. De heer *Keratry* voorzitter, als oudste lid. De secretarissen, uit de jongste leden gekozen, zijn de heren *Boch*, *Estancelin*, *Rolland*, *de Coislin*, *Bancel* en *Commissaire*, sergeant der jagers van Vincennes.

Onder de aangekomene afgevaardigden bevinden zich, behalve drie onderofficiers, eenigen in witte kielen.

De eerste zitting zal morgen ten 2 ure geopend worden door den president van het ministerie, zonder eenige ceremonie.

Na de benoemingen van president, vice-presidenten, secretarissen, questors, enz., zal de president der Republiek iemand van zijnentwege zenden met het programma voor de binnenlandsche politiek en de lijst van het nieuwe kabinet.

— De vereeniging *Rue Poitiers* is, ten gevolge van de vereeniging der nieuwe vergadering ontbonden. De leden hebben thans eene anti-socialistische propaganda te zamen gesteld, en daarvoor aanzienlijke sommen beschikbaar.

— Ten opzigte het ministerie spreekt men sedert een paar dagen algemeen van eene vereeniging *Barrot-Dufaure*. Een al [illegible] niet verrast zijn, binnen kort te hooren, dat dit ministerie is te zamen gesteld.

— Ten opzigte de Romeinsche zaak loopen er twee tijdingen. Volgens de eene, heeft de Fransche gezant, de heer *Lesseps*, de kwestie in der minne geschikt, en is men overeengekomen, dat het bestuur van den Romeinschen staat zou zijn eene apostolieschromeinsche republiek; volgens de andere, heeft het krijgsmanschap als onderhandeling van de hand gewezen.

— Men heeft de tijding ontvangen, dat de kommandant der fransche zeemagt in de golf van Mexico de haven van Maracaibo blokkeert, dewijl het gouvernement van Venezuela geene genoegdoening wil geven voor eene beleediging twee Franschen aangedaan.

— De president van de ontbonden nationale vergadering, de heer *Marrast*, zal, ter herstelling van de gezondheid zijner echtgenoot eene reis naar Italië doen.

— De Journalisten hebben een sijndicaat benoemd, opdat dit collegie de belangen van de drukpers zou voorstaan, bestaande uit de heeren *Lubis* (*l'Union*), *Duras*, (*Nationaal*), *E. de Girardin* (*Fresse*), *Chatard* (*République*) en *Langlois*, (*Peuple*).

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE 26 Mei.

Z. Exc. de minister van justitie heeft Z. M. den Koning zijn ontslag aangeboden. Heden is een raad van ministers gehouden, om daarover te raadplegen.

— Naar men verneemt, is door den minister van oorlog aan de kommandanten der korpsen bevel gezonden, om voorloopig geen verlof toe te staan.

ROTTERDAM 26 Mei.

Het bevestigt zich dat de minister van kolonien, de heer *G. L. Baud* zijne demissie heeft ingediend. Men heeft echter tot dusverre nog niet vernomen dat dit ontslag door Z. M. den Koning is aangenomen. Ook de minister van justitie, de heer *Donker Curtius*, heeft mede zijn ontslag ingediend; het is evenmin bekend of Z. M. dit ontslag heeft aangenomen. *(N. R. Ct.)*

DORDRECHT 28 Mei.

Te Schiedam is vrijdag ll. van de scheepstimmerwerf *de Nijverheid* te water gelo[illegible] het barkschip Albrecht Beijling, groo[illegible]30 lasten, zullende gevoerd worde[illegible]rve, gebouwd voor eene [illegible] heeren *de Groot*, *Roe*[illegible] de vaart op de Oost[illegible] van dezelfde heeren de [illegible] schoonerschip van circa [illegible] lasten, den naam [illegible] voeren van Mary [illegible]d.

— Wij vernemen dat de Frankforter bankier [illegible] naam met der woon [illegible] eigendom [illegible] van [illegible] Frankfort *on Mayn*, heeft in de nabijheid van Arnhem eene buitenplaats gehuurd.

's HERTOGENBOSCH 25 Mei.

Heden passeerde hier een detachement lanciers, bestemd om in de nabijheid der Pruisische grenzen te verblijven. Een bataillon infanterie en eene halve batterij veld-artillerie houden zich reisvaardig. Het schijnt dat men aan de grenzen veel last begint te krijgen van zwervende personen en vlugtelingen, en dat zij zelfs in kleine benden hier en daar het platte land onvrij maken. *(N. R. C.)*

NIJMEGEN 27 Mei.

Heden arriveerde alhier eene compagnie lanciers, komende uit Tilburg, welke voorloopig hier garnizoen zal houden; zoo men vernoemt, verwacht men eerstdaags nog meerdere troepen alhier. Ook is in de afgeloopene week de vesting door den generaal *Nepveu* geinspecteerd.

UTRECHT 28 Mei.

Het gunstig weder geeft een best vooruitzigt voor den volgenden oogst. De aardgewassen staan hier en elders allerschoonst. De boekweit is met den vierden dag reeds opgekomen, en doet ook de beste verwachting koesteren.

— De dagbladen deelen mede, dat prins *Hendrik* naar Londen is, overbrengende de decoratien als commandeur van de Bath-orde, welke wijlen koning *Willem II*, in 1811, voor zijne heldendaden bij *Quatre-Bras* van wegens Groot Britannie heeft ontvangen. In dat jaar had de veldslag van Quatre Bras geen plaats, zoodat men meent, dat Hoogstdezelve die orde verkregen heeft voor zijne heldendaden bij Salamanca en Victoria in Spanje.

CURAÇAO 5 April 1849.

„In den loop der week zijn alhier vaartuigen van St. Domingo aangekomen met berigten van plaats gehad hebbende gevechten tusschen de Dominicanen en Haytianen, aan de grenzen. De Dominicanen zijn aanvankelijk verslagen en genoopt geweest terug te trekken tot op een punt tusschen San Juan en Azua. Naderhand was het den Dominicaanschen generaal *Bais Duverger* gelukt de Haytianen te verslaan en terug te doen trekken. Op de ontvangst der eerste tijding trokken alle weerbare mannen uit de stad naar de grenzen; de president vertrok almede om de krijgsverrigtingen te gaan besturen.

„De secretaris van den franschen consul te St. Domingo is naar Martinique vertrokken, hebbende in last, fransche oorlogschepen naar St. Domingo te laten komen.

„Sir *Robert Schomburgk*, Britsch consul bij de Dominicaansche republiek, is te St. Domingo aangekomen, medebrengende de acte van erkenning der onafhankelijkheid van de republiek en het traktaat van handel en vriendschap tusschen dezelve en Groot-brittanniën. De acte van erkenning door Frankrijk en het traktaat van handel en vriendschap met dit rijk, ware kort te voren aldaar aangekomen."

CURAÇAO 14 April 1849.

„De in den loop dezer week ontvangen berigten van St. Domingo zijn niet zeer gunstig. De schoener Rigolette is maandag jl. van La Guayra alhier aangekomen en den volgenden morgen weder naar St. Domingo vertrokken. Dit vaartuig is door den franschen consul in St. Domingo naar La Guayra en dit eiland gezonden om assistentie van oorlogschepen te verzoeken.

„In de stad St. Domingo verkeerde men in de grootste ongerustheid wegens den gedreigden inval van de Haytianen, die reeds niet ver van Azua gemaderd waren.

„De Haytianen waren niet verder dan één dag

marsch Azua. De Dominicanen waren van Las Matas [illegible] en [illegible] gesmagt op dat punt vereenigd. Azua is eene zeer sterke plaats, en de groote weg naar de stad St. Domingo loopt [illegible] het rondom, bepaald door de forten en [illegible] bestreken wordt. [illegible] moet Azua eerst veroverd worden, eer [illegible] St. Domingo kan naderen. [illegible] Haytiansche krijgsmagt wordt [illegible] opgegeven. Men schat dezelve van [illegible] tot 20,000 man troepen.

Alle weerbare mannen, oud en jong, waren naar Azua vertrokken; het behoud van deze plaats is van het grootste belang. De stad St. Domingo is overgelaten aan de bescherming van de vreemdelingen en dergenen, die zich naar Azua niet kunnen begeven. Men zegt, dat men besloten heeft, om weder de stad niet langer kan uithouden, de driekleurige franche vlag te hijschen en het land aan de Franschen over te leveren. — Doch zal zulks kunnen baten, wanneer de Franschen er geene krijgsmagt hebben om de Haytianen uit de stad te houden?

De franche consul in St. Domingo had, omtrent 2 weken geleden, een agent naar het gouvernement van Frankrijk gezonden om instructien te ontvangen, ten einde te weten hoedanig zich in een zoodanig geval te gedragen.

Het Haytiaansche gouvernement heeft, zegt men, verklaard, de nationale schuld aan Frankrijk niet te willen betalen, omdat het de onafhankelijkheid der Dominicaansche republiek erkend heeft.

„St. Domingo verkeerde in een zeer beklagenswaardigen toestand. Behalve de vrees voor den gedreigden aanval van de Haytianen, was die stad [illegible] van levensmiddelen. In den laatsten tijd was er genoegzaam geen handel, alle industrie stond stil, en geld [illegible] te bekomen. Het gouvernement had weinig of geen inkomsten, en moest [illegible] de uitgaven van het [illegible] te bestrijden, telkens papierengeld uitgeven, tengevolge waarvan het goud- en zilvergeld ontzettend veel opgeld maakte.

„De erkenning der onafhankelijkheid van deze republiek zou [illegible] meer de mogendheden, die haar erkend en met haar tractaten gesloten hebben, haar niet met middelen bijstaan den landbouw en de nijverheid op te beuren en het land te doen produceren.

„De emigratie uit St. Domingo zou zeer groot geweest zijn, maar het gouvernement heeft geweigerd paspoorten te geven om het land te verlaten.

„CURAÇAO 18. April.

„Zaturdag jl. is een vaartuig van St. Domingo alhier met emigranten, allen vrouwen, aangekomen. De Haytianen zijn zonder slag of stoot binnen Azua getrokken. De Dominicanen hebben hun de plaats ontnomen; waarvoor men echter geene gegronde redenen weet te geven. Eenigen zeggen: de officieren hebben niet willen vechten, — anderen, neen, heeft het Dominicaansche leger aan de overmagt der Haytianen niet willen prijs geven.

„De zaak van de Dominicanen moet evenwel niet zoo hopeloos staan, anders zou de emigratie grooter geweest zijn.

„De bewering, dat de Dominicanen St. Domingo aan Frankrijk zouden afstaan, wanneer zij tot het uiterste gebragt werden, is een verzinsel van de Haytianen, hetwelk zeer slecht op de gemoederen van de bevolking gewerkt heeft. Men wil liever, zegt men, zich aan de Haytianen onderwerpen, dan allereerst onder het juk van eene Europesche heerschappij gebragt worden. De Haytianen hebben gedacht de lagere volksklasse diets te maken, dat de slavernij aldaar weder ingevoerd zoude worden.

„Hietegenstaande het de grootste ongerijmdheid is, zijn de Negers toch zoo onvatbaar hieraan geloof te hechten.

„Tot den 11 waren geene oorlogsvaartuigen te St. Domingo aangekomen. De ongelukkige Dominicanen, de Spaansche afstammelingen namentlijk, zullen door de Haytianen uitgemoord worden, wanneer zij niet door Engelsche, Fransche of Spaansche oorlogschepen bijgestaan worden."

Uit het *Journal de l'Institut d'Afrique* vinden wij vertaald de volgende verkooping van slaven in de Vereenigde Staten van Amerika, die groote republiek, waarvoor zich zoo vele Nederlanders begeven.

„Laten wij beginnen, mijne Heeren, zegt de slavenstentor stem, de verkooper van menschen vleesch, laten wij beginnen . . . Zie hier eene vrouw, die wij te koop bieden . . . eene voortbrengende vrouw, eene vrouw zonder gebreken . . . en [illegible] op den koop toe . . . Op hoeveel zullen wij de waarde van dit kind stellen? — Op 250 dollars. — Dit is wel zijn heer, 250 dollars om te beginnen. Iemand heeft 250 gezegd. In waarheid, mijne heeren, het vee wordt duurder verkocht. 250? Zie deze welke zegen, onderzoek de tanden. Zal ik 300 hooren? [illegible] hoor 250. Op [illegible] Gaat voort mijne heeren, ik heb nimmer zoo lang verkocht. Wel toch 250 dollars de beste keukenmeid, de beste wascvrouw, de beste naaister van Virginie! — Moet ik die voor de nietige som van 280 dollars verkoopen. — 300; twee heeren hebben 300 gezegd. Zeer goed; ik ben blijde dat er lust komt. Iemand heeft gezegd 310; voor 320 — 330 — 340. Op mijne woorden, dat een aanbieding zijn van bijna de goede keukenmeid of naaister 340 dollars is nog goedkoop. Vergeet niet dat gij een knaapje op den koop toe ontvangt."

Hier werd de afslager in de rede gevallen door iemand, die met veel koelbloedigheid en onverschilligheid zeide: „Wat dien knaap betreft, dien begeer ik niet; hij is geen dag den kost waard. Zoo ik de moeder koop, zal ik mij spoedig van hem ontslaan: ik zal hem aan den eersten bieder verkoopen."

Ik beschouwde de ongelukkige moeder met belangstelling. Zij sprak geen woord; doch de tranen kwamen haar in de oogen. De kleine, dien zij in de armen hield, zag haar met groote oogen aan, als of hij wilde zeggen: „Moeder, waar schreit gij om?" Hij wierp zijne blikken daarna op de omstanders, met eene uitdrukking, welke hun scheen te vragen: wat zij zijne moeder hadden gedaan, dat zij zoo bitter schreide?

Neen nimmer zal mij dat tooneel uit het geheugen gaan; het heeft mij mijnen afkeer voor dien schandelijken handel voor mijn leven bevestigd.

De verkoop werd voortgezet, en de negerin voor 360 dollars aan den heer [illegible] toegewezen. Het slagtoffer trad nu van het stellaadje, waarop zij ten toon was gesteld geweest, en werd weggevoerd. De andere slaven, volgden. *Julia* werd verkocht voor 326 en *Augusta* voor 501 dollars.

Dit verhaal is [illegible] een Engelschman. Wij vereenigen [illegible] schrijver [illegible] stem met hem; [illegible] verfoeijing [illegible] en hen, die doof zijn [illegible] der menschheid [illegible] lafheid zijn . . . Wij verklaren hen openlijk voor monsters!

Dusdanige verkoopingen hebben dagelijks in de Vereenigde Staten plaats met dezelfde onmenschelijkheden, dezelfde spotternijen, dezelfde onbetamelijkheden. Hoe kan eene natie, die aan het hoofd der beschaving staat, en wier staatsmannen kunnen vergeleken worden met die van de kundigsten der wereld, dusdanige der menschheid en der godsdienst onteerende schandelijkheden toestaan!

PROVINCIAAL GERECHTSHOF VAN UTRECHT.

Criminele Terechtzitting.

22. Mei 1849. *D. W...* en *W. v. El...* schuldig verklaard aan 1°. diefstal, bij nacht, in de aanhoorigheid van een bewoond huis, door meer dan een persoon gepleegd, en 2°. aan diefstal, bij nacht, in de aanhoorigheid van een bewoond huis, door meer dan een persoon en door middel van inklimming gepleegd; en beiden, met toepassing van verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot eene correctionnele gevangenis, de eerste voor den tijd van achttien achtereenvolgende maanden en de tweede voor dien van een jaar, mitsgaders beiden solidair in de kosten.

Terechtzitting van correctionnele appellen.

22 — — *T. B.*... Het vonnis der Arrondissements-Regtbank van Amersfoort, van den 5. April jl., waarbij de beklaagde is schuldig verklaard aan het wanbedrijf van enkelen diefstal, in staat van herhaling gepleegd, en met toepassing van verzachtende omstandigheden veroordeeld tot eene correctionnele gevangenis van een jaar en in de kosten, — bevestigd, met veroordeeling van den beklaagde in de kosten van het Hooger Beroep.

VAN HET

GENOOTSCHAP VOOR LANDBOUW EN HUISHOUDKUNDE

TE UTRECHT.

(1849)

TENTOONSTELLING VAN VEE.

Art. 1. Het Genootschap zal dezelfs eerste Tentoonstelling van *Vee* houden, op Donderdag den 28. Junij 1849, op eene nader te bepalen plaats.

De prijzen, welke het Genootschap kan uitdeelen, zijn het voorwerp verschaft door de gunstige beschikking der Provinciale Staten, die daartoe hebben doen van ƒ 500 hebben toegestaan.

Art. 2. Ieder Eigenaar van voortreffelijk *Vee*, wordt uitgenoodigd tot die Tentoonstelling [illegible] te werken, alle [illegible] worden toegelaten.

Art. 3. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, gegeven door den Heer Mr. *J. A. Gratama*, voor den fraaisten en besten *Hengst*, geschikt voor het aanfokken van paarden voor den landbouw.

Art. 4. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, voor den fraaisten en besten *Hengst*, niet ouder dan drie jaren, tot het aanfokken van landbouwpaarden geschikt.

Art. 5. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, gegeven door Mr. *W. J. Both Hendriksen*, voor de fraaiste en beste *Merrie* met haar *Veulen*.

Art. 6. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, voor het fraaiste en beste span *Wagenpaarden* van ten minste [illegible]

Art. 7. De *tweede gouden medaille of vijftig gulden*, zal gegeven worden voor het fraaiste en beste span *Boerenpaarden*, niet ouder dan vijf jaar.

Hierbij wordt verlangd eene verklaring, van den Burgemeester of twee bekende personen, dat deze Paarden door den Eigenaar geregeld in het Landbouw-Bedrijf gebruikt zijn, ook vóór den tijd dezer dit Programma uitgegeven is.

Art. 8. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, voor het grootste goed gevormd *Paard*, in Nederland geboren. Hij moet [illegible] en waarschijnlijk [illegible]

Art. 9. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, voor het schoonste *Veulen*, tusschen één en twee jaar oud.

Art. 10. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, gegeven door [illegible] *H. D. Holst* tot *Woudenberg* [illegible] *Gerestein*, voor den schoonsten *Stier*, geboren [illegible] Jan. 1847.

Art. 11. De *zilveren medaille* en *tien gulden*, voor den schoonsten *Stier*, geboren na 1. Jan. 1847.

Art. 12. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, gegeven door Jhr. Mr. *J. C. Martens van Sevenhoven*, voor de schoonste en best melkgevende *Koe*.

Art. 13. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, voor den schoonsten en zwaarsten *Os*.

Art. 14. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, voor de schoonste *Vaars*.

Art. 15. De *tweede gouden medaille* of *vijftig gulden*, voor het vetste en zwaarste *Kalf*.

Art. 16. De *zilveren medaille* en *vijftien gulden*, voor den fraaisten en besten [illegible]

Art. 17. De *zilveren medaille* of *tien gulden*, voor de fraaiste *Ooi* van inlandsch ras.

Art. 18. De *zilveren medaille* en *tien gulden*, voor de fraaiste en beste *Ooi* van vreemd ras.

Art. 19. De *zilveren medaille* of *tien gulden*, voor den vetsten en zwaarsten *Hamel*.

Art. 20. De *zilveren medaille* of *tien gulden*, voor het fraaiste *Lam*.

Art. 21. De *zilveren medaille* of *tien gulden*, voor den besten *Bok*.

Art. 22. De *zilveren medaille* of *tien gulden*, voor de beste *Zeug*.

Art. 23. De *zilveren medaille* of *tien gulden*, voor het vetste *Varken*.

Art. 24. Eene som van *twee honderd gulden* wordt ter beschikking der beoordeelaren gesteld, om die in zoodanige prijzen en belooningen te verdeelen, als de ingezondene voorwerpen daartoe aanleiding zullen geven.

Art. 25. Zij die eenig voorwerp willen tentoonstellen, worden verzocht, daarvan zoodra mogelijk, uiterlijk vóór den 10. Junij, aan den Secretaris schriftelijk franco bericht te geven.

Het bestuur zal zoo mogelijk zorg dragen, dat het invoeren van de voorwerpen, voor de Tentoonstelling bestemd, binnen de Stedelijke Vrijheid, geen bezwaar oplevere.

Art. 26. De voorwerpen tot de Tentoonstelling bestemd, zullen op Donderdag den 28. Junij, des voormiddags, tusschen zes en zeven uur, aan het lokaal gebragt moeten worden.

Art. 27. De beoordeeling en toewijzing der prijzen en belooningen zal door eene daartoe uitgenoodigde Commissie des morgens ten zeven uur aanvangen.

Art. 28. De Tentoonstelling zal te elf ure geopend worden.

Art. 29. Het bestuur zal voor hen, die daardoor hun vee willen bestemmen, de gelegenheid geven om het aan den meestbiedende, ten overstaan van de Heeren Notarissen van *Ommeren* en van *Scheerenbeek* te verkoopen. De verkooping zal aanvangen te twee uur.

Art. 30. De tentoongestelde voorwerpen moeten alles op de plaats der tentoonstelling blijven tot des avonds zeven uur.

Aldus vastgesteld in de Vergadering van het Bestuur van den 4. Mei 1849. C. A. BERGSMA, *Voorzitter*.

A. ADRIANI, *Secretaris*.

Het aannemen der medaille legt de verpligting op, om lid van het Genootschap te worden, volgens Art. 21 van het Reglement.

ADVERTENTIEN.

(1321) *** Op [illegible] Maart 1849 overleed, in den [illegible] aan boord van het Schip [illegible], op zijne reis van Batavia naar het Vaderland, de Heer Edel Gestrenge Heer Mr. HENDRIK JOHANNIS HOOGEVEEN, [illegible] Raad [illegible] Indië, Ridder der Orde [illegible] Nederlandschen Leeuw.

(1322) *** Na eene langdurige ongesteldheid, overleed heden, in den ouderdom van bijna 72 jaren, onze zeer geliefde moeder en behuwdmoeder, CATHARINA VAN DEUREN, weduwe van den Heer P. W. SMITS, tot diepe droefheid van hare kinderen en verdere betrekkingen.

P. SMITS,
Mede uit naam der overige betrekkingen.

Utrecht, 16 Mei. [illegible]

Uithoofde van Buitenlandsche betrekking is bovenstaande Advertentie niet eerder geplaatst geworden.

(1323) *** Op den 25. dezer overleed tot mijne diepe droefheid mijne teerbare echtgenoot GREETJE VAN AMERONGEN, met wie ik 37 jaren in de gezegendste echtverbindtenis leven mogt.

A. DE RIJK.

Utrecht, 25 Mei 1849.

Algemeene en eenige Kennisgeving.

VOORLOOPIG BERIGT.

(1324) *** Het Bestuur van het 4de Landh. Congres maakt bij deze bekend, dat op den 22. Junij e. a. eene HARDDRAVERIJ, waarvan de voorwaarden aanstaande verkrijgbaar zullen zijn, zal gehouden worden.

Namens het voornoemd Bestuur,

P. H. J. WELLENBERGH.

Utrecht 26 Mei 1849.

(1325) *** VLAER & KOL, te Utrecht, adverteren: dat de Coupons ten laste der *Maatschappij van Weldadigheid*, verschenen 1. Julij 1848, van heden af betaald worden, ten hunnen kantore en bij de *Associatie Kassa* te Amsterdam.

(1326) *** De Notaris J. C. SCHADEE, residerende te Zeist, zal op Dingsdag den 5. Junij 1849, des voormiddags ten 10 ure, op het Buitengoed Ma Retraite, te Zeist, in het openbaar verkoopen:

Eenen netten en zindelijken INBOEDEL, bestaande in: Mahoniehouten en andere zoo groote als kleine MEUBELEN, Chiffonnières, Linnen- en Boekenkasten, Lessenaars, Canapé's, eene Piano, Tafels, Sedeles, Spiegels, Pendule en Ornamenten, Vloerkleeden en Kapstokken, Gordijnen, Ledekanten, Bedden met toebehooren, Dekens en Matrassen, Tafellinnen, Porcelein, Glas en Aardewerk, verlakte Goederen, Koper, Tin, Blik, IJzer, Hout en Handenwerk. Voorts Paarden, eene Landaulette, twee Berouchetten, een Char à Bancs, Kapchais en andere Rijtuigen, een Boerenwagen en Paardentuigen, Oranjeboomen, Bloemen, Planten, Gewassen, en wat verder zal worden aangeboden. Breeder bij biljetten, reeds te bezigtigen, en Maandag den 4. Junij 1849, van 10 tot 5 uren.

(1327) *** Den 5. Junij 1849 zal te [illegible] uur des middags, aal te Hoenkoop, in het Hotel van den heer [illegible], aldaar, ten overstaan van den Notaris [illegible], te Utrecht, publiek worden verkocht:

Een HUIS, Erf en Tuin, waarin de Wagen- en Schuitenmakerij nebst de Bakkerij wordt uitgeoefend, staande bijzonder gunstig te Hoenkoop, aan den grooten weg, nabij de poort van Oudewater. Inlichtingen te vragen aan kantore van den Notaris, en BALBIAN van DOORN, te Utrecht.

(1328) *** Een BENEDENHUIS op de Oude Gracht met eenen grooten Tuin, terstond te aanvaarden; te bevragen bij J. VAN ROSSEM, Graanmarkt, Wijk C. No. 298, Utrecht.

DAGUERREOTYPE-PORTRETTEN IN KLEUREN.

Etablissement [illegible] en van af 4 Junij [illegible] voor eenigen tijd te *Utrecht*. — [illegible]

(1329) *** HENRI FRONK, heeft de eer te berigten, dat hij onlangs van Parijs terug, de laatste verbeteringen aldaar heeft bestudeerd en thans in staat is de keurigste Portretten, Familie-groepen en afnemingen van allen aard te vervaardigen, tot dat einde heeft hij een zeer geschikt locaal in gereedheid gebragt, op de Gaudenmarkt, naast den heer HANAU, no. 294, alwaar hij beleefdelijk uitnoodigt, diegenen, welke van deze gelegenheid zouden willen profiteren; bij verkiezing begeeft hij zich ook op aanvraag aan huis tot het vervaardigen.

P. S. Voor een liefhebber bestaat thans de gelegenheid bij den aankoop van een keurig *Machine* te leeren hoe hetzelve aan te wenden. Brieven *franco*

(1330) *** De ondergeteekende acht zich verpligt zijne begunstigers en stadgenoten te doen weten, dat aan het binnen eenige dagen, eene PRIJS-COURANT zal worden toegezonden, waaruit blijkt, dat hij, *alhans met solide artikelen betreft*, met zijne concurrenten mag wedijveren.

J. M. A. D. G.

Boek- en Papierhandel, Kantoor- en Teekenbenoodigdheden, Utrecht.

(1331) *** WEDER EENE GENEZING VAN WATERZUCHT, *door de pillen van Holloway*. De heer *Duncait*, een rijke pachter aan de Elms bij Boston woonachtig, was sedert jaren in een ziekelijken toestand. Zijne ongesteldheid veroorzaakte, bij hem eerst opzwellingen der voeten en enkels, hetwelk dan trapsgewijze zich uitstrekte tot dat eindelijk het geheele ligchaam gezwollen was, de overtuiging verkregen hebbende, dat hij aan de waterzucht leed, nam hij den raad in van de meest bekende geneeskundigen en volgde derzelver voorschriften, hetwelk hem echter niets baatte, en waardoor zelfs zijn toestand erger werd. Eindelijk besloot hij de pillen van *Holloway* te gebruiken, en tot verbazing van een ieder, werd hij in een ongelooflijk korten tijd door dit kostelijk middel hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen, als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0,42, *f* 2,10, *f* 3,50, *f* 7,75, *f* 13,50, *f* 26,50, in de *Zalf* à *f* 2,10, *f* 3,50, *f* 8,30, *f* 9,15, *f* 15,80, *f* 25,90.

Zijn op franco aanbrengen te bekomen bij den Heer A. P. MILIUS te Utrecht, bij den Heer G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij den Heer J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te 's Hertogenbosch, alsmede te Londen Strand 244 Holloway's etablissement.

DE ROB

(1332) *** Vegetal van Dr. BOYVEAU LAFFECTEUR, alleen gedistilleerd, overtreft bij de Siropen van CUISINIER, van LARRET, van SAINT-SEPAREILLE, enz. Hij geneest radikaal zonder Kwik, de Huid-Aandoeningen, Puisten, Schrondes, gevolgen van Schurft, Zweren en de toevallen, voortvloeijende uit den Kraamstaat, van de erfelijke scherpte der Vochten. Als zuiverend middel is het Rob is geschikt voor de Vaatbreuken, de vernauwingen en de verplaatsingen van de Organen, voortvloeijende uit het misbruik van Inspuitingen of sonderingen. Als anti-Syphilitisch, geneest de ROB in weinig tijds de nieuwe en oude accidenten, die onophoudelijk terugkeeren door het gebruiken van de Copaivael, van de Cubeba of door inspuitingen, die de Ziekte verergeren in plaats van te beutraliseren. De ROB BOYVEAU is bovenal aan te bevelen tegen de nieuwe, verouderde of voor kwik niet gehoorzamende Syphilitische Ziekten. Het prospectus dezer behandeling wordt franco en gratis gezonden, na het inzenden vragen aan Dr. GIRANDEAU DE St. GERVAIS, 12, Straat Richer, te Parijs, die gratis Consulten bij briefwisseling geeft. Prijs van den ROB 7 fr. 50, bij de volgende Heeren Apothekers: DE HAAN, Halverstraat, No. 66; BURGERS, Koopman, Kalverstraat, No. 165, Amsterdam, VERLINDEN, te Bergen op Zoom; VAN OSCH, te Vlissingen; KENNESSE, te 's Hage; EVERLING, te Luxemburg; Dr. GALETTE, te Mentz; HARTONG; VAN SANTEN KOLFF, VOORHOEVE & ZOON, te Rotterdam; OCHTMAN, te Zierikzee.

(1333) *** Heden ging het licht en is alom te bekomen:

AUG. CLAVAREAU,
LAURIERS & CYPRES,
déposés sur la tombe de S. M.
GUILLAUME-DEUX,
et dédiés à S. M. la Reine Douairière
ANNA PAULOWNA.

PRIJS *f* 0,35.

Dit bundeltje, waarvan in vele bladen reeds gesproken is, bevat alle verzen, welke de dichter immer WILLEM II toewijdde.

Sedert de laatste opgave voor de ongelukkigen te Grafhorst ontvangen: Van *B. f* 1,50; van *B. f* 50; van *S. f* 15; van *N. N.* te Zeist, twee Coupons, te zamen *f* 24,75; *K. v. S. f* 5; van *B.*, door De. *van Hoogstraten*, *f* 5; gecollecteerd 28 Mei in de Jacobskerk *f* 2,50. De belangens van Grafhorst aan de algemeene liefdadigheid steeds blijvende aanbevelen, heeft de ondergeteekende tevens de eer ter kennisse te brengen van de zoodanigen, welke de verloting van schilderijen, dames-handwerken, enz., tot hetzelfde doel voorgenomen, door het inzenden van voorwerpen willen ondersteunen, dat hiertoe, tot en met 30 Junij e. k., gelegenheid zal zijn, en dat hij ook gaarne zich met het ontvangen en overmaken van *deze* bijdragen zal belasten.

Utrecht 29 Mei 1849. J. G. J. v. Prinsterer.

Nijmegen, den 22. Mei. Alhier was de aanvoer ter markt van gisteren: van de 460 verkochte mudden Tarwe, per Ned. mud *f* 8,45; van de 645 verkochte mudden Rogge *f* 4,71. Van de Gerst was de hoogste prijs *f* 3,15 en de laagste *f* 3,25; van de Boekweit de hoogste *f* 5,15 en de laagste *f* 4,75; van den Haver de hoogste prijs *f* 2,70 en de laagste *f* 2,50. De prijs van de Boter was per Ned. pond *f* 0,49 à *f* 0,56; die van de Aardappelen per Ned. mud *f* 1,20 à *f* 1,60.

De prijs der BOTER te Leeuwarden den 25. Mei 1849, *f* 0,39 à *f* 0,44; KAAS *f* 14,00 à *f* 18,25.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE van dienzelfden dag: Rogge *f* 130,00 het Last, Tarwe *f* 3,30 de Mudde.

UTRECHT, bij L. E. BOSCH & Comp.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Donnenburg.*)

Dag	Uur	Wind	Kracht	Barom. bij 0°	Thermom.	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen.
				mm		mm		mm	
27	2	ZO.	0-1	765,45	72,5	12,55	0,59	0	Ligt bewolkt.
	4	ZZO.	1	64,97	79,5	11,08	44	0	Bewolkt.
	10	NO.	0-1	66,32	65,1	12,19	78	0	Ligt Bewolkt.
28	8	ONO.	1	65,18	78,8	13,34	57	0	Bewolkt.
	2	Z.	0-1	64,87	84,6	13,07	45	0	id.
	10	NNW.	2	66,19	64,8	13,46	87	0,1	Zwaar bewolkt; weerlicht.